

39. BHARANGI

- **Scientific Name:** *Clerodendrum serratum*
- **Marathi Name:** भारंगी
- **Commonly Name:** Blue Fountain Bush
- **Family:** Verbenaceae

Leaves and Arrangement

- **Type:** Simple
- **Arrangement:** Opposite or in whorls of three
- **Petiole:** Up to 5 cm long or nearly stalkless
- **Lamina:** Oblong, obovate-oblong, elliptic, or ovate; 6-30 x 2.5-11 cm
- **Texture:** Papery, velvet-hairy
- **Margin:** Subentire to minutely toothed or sparsely coarse sawtoothed
- **Apex:** Tapering to pointed
- **Venation:** 10 or 11 pairs of veins, prominent below

Fruit

- **Type:** Drupe
- **Colour:** Green when young, turning black when mature
- **Size:** Spherical

Flowers

- **Size:** Petal length 6-12 mm, tube 7 mm; stamens 2-4 cm long, style long protruding
- **Shape:** Oblong to obovate petals
- **Colour:** White, bluish, or purplish
- **Arrangement:** Thyrses at branch ends, densely yellow-brown hairy
- **Other Features:** Bracts are stalkless, ovate to broadly ovate, 1.5-4.5 x 0.5-1.8 cm
- **Flowering Period:** during the monsoon season.

Bark Structure

- **Texture:** Densely yellow velvet-hairy on young branchlets, becoming dark brown to gray-yellow and hairless with age

Habitat

- **Height:** 1-4 meters
- **Environment:** Common in tropical and subtropical climates

Uses

1. Treats asthma and chronic respiratory disorders.
2. Helps with digestive issues.
3. Reduces inflammation.
4. Helps in expelling mucus.
5. Relieves gas and bloating.

Fun Facts

- Bharangi has been used in Ayurvedic medicine for thousands of years.
- Named after the sage Bhrigu.
- Flowers and leaves are edible.
- Contains compounds like hispidulin, glucuronides, and scutellarein

39. BHARANGI

- **Scientific Name:** *Clerodendrum serratum*
- **Marathi Name:** भारंगी
- **Common Name:** Blue Fountain Bush
- **Family:** Verbenaceae

पाने आणि त्यांची मांडणी

- **प्रकार:** साधी
- **मांडणी:** समोरासमोर किंवा तीनच्या वलयात
- **पेटीओल:** ५ से.मी. पर्यंत लांब किंवा जवळजवळ बिना देठाची
- **लॅमिना:** लंबगोल, उलटे लंबगोल, अंडाकृती, किंवा अंडाकृती; ६-३० x २.५-११ से.मी.
- **पोशाख:** कागदी, मखमली-केशरी
- **काठ:** सूक्ष्मदंतुर किंवा क्वचितच खडकाळ
- **टोक:** टोकदार किंवा टिप्पर
- **शिरा:** १० किंवा ११ जोड्या, खालून प्रमुख

फळ

- **प्रकार:** द्रुप
- **रंग:** तरुण असताना हिरवी, पक्व होताना काळी
- **आकार:** गोलाकार

फुले

- **आकार:** पाकळ्या ६-१२ मि.मी. लांब, नळी ७ मि.मी.; केसर २-४ से.मी. लांब, शैली लांब आणि बाहेर येणारी
- **आकार:** लंबगोल ते उलट-लंबगोल पाकळ्या
- **रंग:** पांढरी, निळसर, किंवा जांभळी
- **मांडणी:** शाखांच्या टोकांवर थायर्सेस, घनदाट पिवळसर-तपकिरी केसांनी
- **इतर वैशिष्ट्ये:** ब्रॅक्ट्स बिना देठाच्या, अंडाकृती ते रुंद-अंडाकृती, १.५-४.५ x ०.५-१.८ से.मी.
- **फुलांचा कालावधी:** मान्सून हंगामात

साल रचना

- **पृष्ठभाग:** तरुण शाखांवर घनदाट पिवळसर मखमली-केसाळ, वयानुसार गडद तपकिरी ते करड्या-पिवळ्या आणि केस नसलेल्या

निवासस्थान

- **उंची:** १-४ मीटर
- **पर्यावरण:** उष्णकटिबंधीय आणि उपोष्णकटिबंधीय हवामानात सामान्य

उपयोग

1. दमा आणि जुनाट श्वसन विकारांवर उपचार करते.

2. पचनाच्या समस्या सोडवते.
3. दाह कमी करते.
4. कफ काढण्यास मदत करते.
5. वात आणि गॅस सोडवते.

मजेदार तथ्ये

1. भरंगी आयुर्वेदिक औषधांमध्ये हजारो वर्षांपासून वापरले जाते.
2. भृगु ऋषींनी या वनस्पतीचे नाव दिले आहे.
3. फुले आणि पाने खाद्य आहेत.
4. यामध्ये हिस्पिडुलिन, ग्लुकुरोनाइड्स आणि स्कुटेलेरिन यासारखे संयुगे आहेत.

* image Credit: Indian flora online